

Του ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Η ΑΝΑΛΗΨΗ της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα και τα καθήκοντα τα οποία αυτή επιβάλλει στον Πρωθυπουργό σε καμία περίπτωση δεν θα εμποδίσουν την κυβέρνηση να προχωρήσει στο έργο της. Το λεγόμενο «εσωτερικό μέτωπο» δεν πρόκειται να πέσει θύμα της ευρωπαϊκής προεδρικής συγκυρίας. «Τα ζητήματα του εσωτερικού μετώπου είναι και θα παραμείνουν στις προτεραιότητές μου», δηλώνει ο πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης σε αποκλειστική συνέντευξη του προς «Το Βήμα». Και τονίζει: «Έχουμε το σχέδιο για την "Ελλάδα 2004" που δημοσιοποιήσα στη Θεσσαλονίκη το 2001. Προχωρούμε πάνω σε αυτή τη βάση». Και αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, «συγκεκριμένα προγράμματα σε δεκάδες δήμους, που αφορούν θέσεις κοινωνικής εργασίας, εφαρμογή του νέου πλαισίου για τη διαφάνεια στον δημοσιο τομέα, αποτελεσματικό χτύπημα στη διαφθορά, βελτίωση του συστήματος καταβολής αγροτικών επιδο-

τήσεων και αποζημιώσεων, στο ΙΚΑ θα ολοκληρωθεί το νέο σύστημα εισπραχής και εισφορών, στη δημόσια διοίκηση περισσότερα κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών». Αυτοί είναι μερικοί από τους «συγκεκριμένους στόχους για τους οποίους θα δουλέψουμε το εξάμηνο της προεδρίας», δηλώνει. Είναι κατηγορηματικός: «Ούτε θα αδιαφορήσουμε για τα ζητήματα του εσωτερικού μετώπου ούτε θα στρέψουμε αλλού την προσοχή μας κατά τη διάρκεια της προεδρίας».

Ο Πρωθυπουργός αισιοδοξεί. Το τετραήμερο που πέρασε στους Αγίους Θεοδώρους για τις γιορτές του ανανέωσε τις δυνάμεις. Φυσικά είχε κοιραστεί τις ημέρες της Κοπεγχάγης και εκείνες που προηγήθηκαν. Για πρώτη φορά δεν είχε πάρει μαζί το φακέλου. Τους είχε μελετήσει και τους είχε προωθήσει «όπου δει» τις τελευταίες ημέρες πριν από τις διακοπές, κάνοντας καθημερινά υπερωρίες. Και ήταν ευτυχής επειδή επιστρέφοντας στο Μαξίμου προχθές δεν θα έβρισκε τίποτα να τον περμιέει. Ελπίζω που αποδείχθηκε αβάσιμη. «Νόμιζα πως είχα ξεμπερδέ-

ψει με όλα αυτά. Και όμως ένας φάκελος με περίμενε καθώς πήγα πάνω στο γραφείο μου», λέει ο Πρωθυπουργός και δείχνει στον προηγουμένως επισκέπτη του ένα φουσκωμένο πορτοκαλί φάκελο.

Ο Πρωθυπουργός όμως γελάει. Ασφαλώς δεν είχε την αιτιατή ότι δεν θα τον υποδεχόταν κάποιο «επείγον» θέμα. Το πρόσωπό του αποκαλύπτει όχι μόνο ξεκούραση αλλά και την ικανοποίησή. Δεν είναι μικρό πράγμα να προεδρεύεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια πραγματικά σημαντική περίοδο της ιστορίας της. Θα μιλήσει για αυτό εκτεταμένα.

Δεν αγνοεί τις διεθνείς δυσχερείες που προκαλεί το Ιράκ, δεν υποτιμά τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει μια στρατιωτική επιχείρηση στο Ιράκ. Βλέπει όμως το θέμα να μένει στη δικαιοδοσία του ΟΗΕ και τον καθησυχάζει (κάπως) το γεγονός ότι από την περασμένη Τετάρτη «μετέχουν στο Συμβούλιο Ασφαλείας οι τρεις πιο σημαντικές χώρες της ΕΕ, η Γερμανία και η Μεγάλη Βρετανία - μάλιστα η Γαλλία έχει την προεδρία του αυτό-

τον μήνα» και ακολουθεί η Γερμανία τον Φεβρουάριο. Μίλησε με τους ηγέτες και των τριών χωρών και «διέκρινε τη θέληση συνεργασίας». Βλέπει όμως και τον κίνδυνο να γίνει η Ευρώπη ουραγός σε γεγονότα και εξελίξεις, πράγμα που τον οδηγεί στη διαπίστωση ότι «υπάρχει ανάγκη να διαμορφώνεται η Ευρώπη ομόφωνα, δίχως καθυστερήσεις, κοινές θέσεις απέναντι σε μείζονες εξελίξεις». Ειδικότερα για το πρόβλημα του Ιράκ, «το πιο σημαντικό αυτή τη στιγμή είναι να καταλήξουν οι προσπάθειες του ΟΗΕ σε ένα θετικό αποτέλεσμα και να αποφευχθεί ο πόλεμος».

Ο κ. Σημίτης αισιοδοξεί - συγκρατημένα, πάντοτε - και για τις εξελίξεις στην Τουρκία σε σχέση με το Κυπριακό. Οι τελευταίες δηλώσεις του κ. Ερντογάν και τα σχετικά διεθνή σχόλια του ενισχύουν τη θετική προδιάθεση. «Οι τελευταίες εξελίξεις στην Τουρκία ένα δείχνουν: ότι είναι όλο και πιο ισχυρή η άποψη της συμμετοχής στην Ευρώπη» και αυτό κατά τη γνώμη του «αποτελεί ένα μοχλό συνεχών αλλαγών». Και στέλνοντας ένα οινεϊ μήνυμα σε «κάποιους στην Αγκυρα ή όπου αλλού» ο Έλληνας Πρωθυπουργός το-

νίζει πως «είναι λάθος (τους) να πιστεύουν ότι αφού η ημερομηνία που δόθηκε στην Τουρκία είναι το 2004 μπορεί και το Κυπριακό να περιμένει». Διότι «όσο απομακρυνόμαστε από την παρούσα συγκυρία η επίλυση θα δυσχεραίνεται, μαζί με αυτήν και ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Τουρκίας». Φυσικά η ελληνική προεδρία θα συνεχίσει την πρακτική της προκατόχου της (της Δανίας) και «θα ασκήσει πίεση στην Αγκυρα για μια εποικοδομητική στάση στο εγχείρημα της επίλυσης του Κυπριακού».

Το «δύσκολο οικονομικό περιβάλλον», όπως το διαπιστώνει ο Πρωθυπουργός, ίσως δεν είναι το κατάλληλο για να προωθήσει η ελληνική προεδρία το κοινωνικό πακέτο, αλλά ο κ. Σημίτης πιστεύει πως «ακρίβως επειδή υπάρχει ύφεση έχει ωριμάσει η ιδέα ότι θα πρέπει η ΕΕ να πραγματοποιήσει αποφάσεις (του Συμβουλίου της Λισαβόνας, 2000) που εκκρεμούν». Είπα, «έχει επηρεαστεί ήδη ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για μια πιο αποτελεσματική εφαρμογή πολιτικών σχετικών με την ανταγωνιστικότητα, την επιχειρηματικότητα και τις μικρές επι-

χειρήσεις». Ο Πρωθυπουργός δηλώνει απερίφραστα: «Το συνολικό σχέδιό μας είναι πειστικό. Είμαι αισιόδοξος ότι θα υπάρξει πρόοδος».

Πώς όμως βλέπει την εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κ. Σημίτης την ώρα που αναλαμβάνει την προεδρία της; Στη Διακυβερνητική για το Μέλλον της Ευρώπης, το 2004, λέει, «θα κληθούμε να πάρουμε θέση, να αγωνιστούμε για ποια Ευρώπη θέλουμε στην επόμενη δεκαετία». Και δίνει το ελληνικό όραμα για το οποίο η ελληνική προεδρία θα αγωνιστεί: «Χρειαζόμαστε μια πιο ισχυρή Ευρώπη στο παγκόσμιο σύστημα». Πιο συγκεκριμένα, «χρειαζόμαστε μια Ένωση πιο αποτελεσματική, ιδιαίτερα στις πολιτικές και στις αποφάσεις που αγγίζουν τον πολίτη, π.χ. για την ανεργία, την εγκληματικότητα, τα προβλήματα που δημιουργούν τα μεταναστευτικά ρεύματα, χρειαζόμαστε μια Ένωση που να εμπνεύσει τη συνείδηση ότι όλοι μαζί σε υπερεθνικό επίπεδο μπορούμε να δώσουμε καλύτερες απαντήσεις στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής».

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ

Ο Πρωθυπουργός μιλάει αποκλειστικά στο «Βήμα»

“Το σχέδιό μου για την Ελλάδα του 2004”

— Κύριε πρόεδρε, η Ελλάδα έχει την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτό το εξάμηνο και, κατανοητό είναι, ένα μεγάλο τμήμα του χρόνου σας θα αφιερωθεί αναγκαστικά στις ευθύνες της προεδρίας. Μήπως αυτό θα φέρει καθυστέρηση στα ζητήματα του λεγόμενου εσωτερικού μετώπου;

«Τα ζητήματα του εσωτερικού μετώπου είναι και θα παραμείνουν στις προτεραιότητές μου. Είναι ζητήματα που απαιτούν χρόνο. Χρόνο όμως απαίτησαν και οι μεγάλες εθνικές επιτυχίες. Αλλιώς έχουμε το σχέδιο για την "Ελλάδα 2004" που δημοσιοποιήσα στη Θεσσαλονίκη το 2001. Προχωρούμε πάνω σε αυτή τη βάση. Αλλά δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι ζούμε σε μια παγκόσμια δυσμενή συγκυρία. Σε άλλες χώρες η οικονομία είναι στάσιμη, οι μεταρρυθμίσεις συναντούν τεράστιες δυσκολίες. Εμείς, χάρη στον υψηλό ρυθμό ανάπτυξης που διατηρούμε, αλλάζουμε βήμα βήμα την ελληνική πραγματικότητα. Το εξάμηνο της προεδρίας θα δουλέψουμε με συγκεκριμένα στοχοθέτηση. Αναφέρω μερικούς στόχους ενδεικτικά: Βελτίωση του συστήματος καταβολής αγροτικών επιδοτήσεων και αποζημιώσεων. Στη δημόσια διοίκηση περισσότερα κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών, συγκεκριμένα προγράμματα σε δεκάδες δήμους που αφορούν θέσεις κοινωνικής εργασίας. Εφαρμογή του νέου πλαισίου για τη διαφάνεια στον δημοσιο τομέα. Να χτυπήσουμε αποτελεσματικά τη διαφθορά. Στο ΙΚΑ θα ολοκληρωθεί το νέο σύστημα εισπραχής και εισφορών και θα καθιερωθεί ο κωδικός ασφαλίσεως ανά ασφαλισμένο.

Ούτε θα αδιαφορήσουμε για τα ζητήματα του εσωτερικού μετώπου ούτε θα στρέψουμε αλλού την προσοχή μας κατά τη διάρκεια της προεδρίας. Θα επαναλάβω ότι έχουν την ίδια αξία τα μεγάλα και τα μικρά. Τα μικρά δεν λύνονται αν δεν αντιμετωπίσουμε τα μεγάλα και έτσι να εξασφαλίσουμε καλύτερες προϋποθέσεις για τις εξελίξεις στο εσωτερικό. Τα μεγάλα παραμένουν ημιτελή και αμφιβητήσιμα αν λυθούν χωρίς συνέχεια στο μέτωπο των συνθηκών ζωής».

— Μια οκιά ακολουθεί την ελληνική προεδρία - το Ιράκ. Ελπίζοντας ότι θα τηρηθεί «ο δρόμος του ΟΗΕ», όπου όμως τα δύο ευρωπαϊκά μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας έχουν διαιτητικές από-

Ο πρωθυπουργός Κ. Κ. Σημίτης με τον κ. Στ. Ευσταθιάδη

ψεις για το θέμα, πιστεύετε ότι θα μπορέσετε να εκφράσετε με μια φωνή τη θέση της Ευρώπης; Και πώς θα αντιμετωπίσει τη περίπτωση ενδεχόμενης ευρωπαϊκής πολυφωνίας από την προεδρία;

«Η θέση της ελληνικής προεδρίας και η πάγια θέση της Ελλάδας είναι ο σεβασμός των αποφάσεων του ΟΗΕ, εν προκειμένω του Συμβουλίου Ασφαλείας. Επιδιώξω της ελληνικής προεδρίας θα είναι να υπάρχει κοινή στάση όλων των μελών της Ένωσης. Αυτό διευκολύνεται από το γεγονός ότι συμμετέχουν στο Συμβούλιο Ασφαλείας από 1ης Ιανουαρίου οι τρεις πιο σημαντικές χώρες της Ένω-

σης: η Γερμανία, η Γαλλία και η Μεγάλη Βρετανία - μάλιστα η Γαλλία έχει την προεδρία του Συμβουλίου αυτόν τον μήνα. Έχω ήδη συζητήσει το θέμα με τον πρόεδρο Σιράκ, τον καγκελάριο Σρέντερ και τον πρωθυπουργό Μπλερ. Δεν είχα την εντύπωση ότι υπάρχει αντιπαράθεση. Διέκρινα τη θέληση συνεργασίας. Στην Ένωση έχει διαμορφωθεί η πεποίθηση ότι η Ευρώπη πρέπει να ενισχύσει τη φωνή της, τον ρόλο της σε ένα παγκόσμιο πολυκεντρικό σύστημα. Αυτό σημαίνει ότι την ανάγκη να διαμορφώνεται ομόφωνα δίχως καθυστερήσεις κοινές θέσεις απέναντι στις μείζονες εξελίξεις. Πάντως το πιο σημαντικό αυτή τη στιγμή είναι να καταλήξουν οι

προσπάθειες του ΟΗΕ σε ένα θετικό αποτέλεσμα και να αποφευχθεί ο πόλεμος».

— Με δεδομένο ότι η «μεταπολίτευση» στην Τουρκία καθυστερεί, με επακόλουθο να καρκινωβατεί ή και να οδηγείται σε αδιέξοδο η πολιτική λύση του Κυπριακού, πιστεύετε ότι η ΕΕ με παρέμβαση της ελληνικής προεδρίας θα μπορούσε να ασκήσει πίεση στην Αγκυρα για τις 28 Φεβρουαρίου, αφού άλλωστε η Κοπεγχάγη προεξόφλησε ότι οι «15» θα βοηθήσουν την Τουρκία στον ευρωπαϊκό δρόμο της;

«Ας μην προδικάζουμε ως αρνητική την πορεία της τουρκικής "μεταπολίτευσης". Μπορεί να γίνει χωρίς αντιπαράθεσης, χωρίς δυσκολίες μια τόσο ριζική αλλαγή όπως εκείνη που απαιτεί η συμμετοχή στην ΕΕ. Οι τελευταίες εξελίξεις στην Τουρκία ένα δείχνουν: ότι είναι όλο και πιο ισχυρή η άποψη της συμμετοχής στην Ένωση. Αυτή η άποψη αποτελεί ένα μοχλό συνεχών αλλαγών. Οι τελευταίες δηλώσεις του κ. Ερντογάν είναι χαρακτηριστικές. Και θα υπάρχει συνέχεια».

Όσον αφορά το Κυπριακό, και πριν από την Κοπεγχάγη η ΕΕ και μέσω της προεδρίας της άσκησε πίεση στην Αγκυρα για μια εποικοδομητική στάση στο εγχείρημα της επίλυσης του Κυπριακού. Συνενώσε σε αυτή την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε και επί της ελληνικής προεδρίας. Είναι ένα εγχείρημα από το οποίο μπορούν όλοι οι συμμετέχοντες να βγουν κερδισμένοι. Είναι λάθος να πιστεύουν κάποιοι στην Αγκυρα ή αλλού ότι αφού η ημερομηνία που δόθηκε στην Τουρκία είναι το 2004 μπορεί και το Κυπριακό να περιμένει. Όσο απομακρυνόμαστε από την παρούσα συγκυρία η επίλυση θα δυσχεραίνεται, μαζί με αυτήν και ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Τουρκίας».

— Η απόφαση της Λισαβόνας για προσέγγιση στον ευρωπαϊκό πολίτη και η προώθηση του κοινωνικού πακέτου καθυστερούν. Σήμερα εξάλλου ούτε το πολιτικό ούτε το οικονομικό περιβάλλον της Ευρώπης ευνοεί την κάλυψη αυτού του ελλείμματος. Πού θα στηριχθείτε, σε ποιους παράγοντες θα βασιστείτε για την υιοθέτηση των σχετικών μέτρων, δεδομένου ότι το ζήτημα αποτελεί προτεραιότητα της ελληνικής προεδρίας;

«Πράγματι, είναι δύσκολο το οικονομικό πε-

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗ: ΓΙΕΝΟΚ ΜΑΤΙΛΙΤΣ

ριβάλλον. Αλλά ακριβώς επειδή υπάρχει ύφεση έχει ωριμάσει η ιδέα ότι θα πρέπει η ΕΕ να πραγματοποιήσει αποφάσεις που εκκρεμούν. Είπα, πριν από λίγο καιρό αποφασίστηκε η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και των αεροπορικών συγκοινωνιών για την οποία ως τώρα η μία αναβολή διαδεχόταν την άλλη. Ελπίζω ότι το ίδιο πνεύμα θα κυριαρχήσει ως τον Μάρτιο, όταν θα συναντηθούμε στις Βρυξέλλες, στην εαρινή Σύνοδο Κορυφής.

Έχουμε ήδη εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για μια πιο αποτελεσματική εφαρμογή πολιτικών σχετικών με την ανταγωνιστικότητα, την επιχειρηματικότητα και τις μικρές επιχειρήσεις, πολιτικών για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας. Για παράδειγμα, θα γίνει η αξιολόγηση και αναθεώρηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής ασχολήσης με στόχο τον επαναπροσδιορισμό και τη βελτίωση των μέσων και πολιτικών για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας. Θα γίνει η εξέταση της κοινής έκθεσης για τις συντάξεις, η οποία έχει ετοιμαστεί στη βάση των εθνικών εκθέσεων κάθε χώρας-μέλους, ώστε να δώσει περαιτέρω ώθηση στις ευρωπαϊκές προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό των συνταξιοδοτικών συστημάτων σε ένα πλαίσιο που διασφαλίζει

τόσο την επάρκεια όσο και τη βιωσιμότητα. Το συνολικό σχέδιό μας είναι πειστικό. Είμαι αισιόδοξος ότι θα υπάρξει πρόοδος».

— Η πολιτική σας ιστορία, κύριε πρόεδρε, έχει ταυτιστεί με την προσπάθεια του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της Ελλάδας αλλά και την πορεία της Ευρώπης. Από το σύνθημα «Ναι στην Ευρώπη των λαών, όχι στην Ευρώπη των μονοπωλίων» εκίνησε της πασίγνωστης αφίσας του ΠαΣοΚ των μέσων της δεκαετίας του '70 ποιο σύνθημα, ποιο όραμα καλύτερα, είναι σήμερα πιο ταιριαστό για την Ευρώπη;

“Χρειαζόμαστε μια Ένωση που διπλά στους σίλους τις ανάγκες και τις ανταγωνιστικότητας επιδιώκει ισότητα, ένα σύγχρονο κοινωνικό μοντέλο, άρση των ανισοτήτων, ενίσχυση των μηχανισμών συνοχής και αλληλεγγύης. Χρειαζόμαστε μια Ένωση που να εμπνεύσει τη συνείδηση ότι όλοι μαζί σε υπερεθνικό επίπεδο μπορούμε να δώσουμε καλύτερες απαντήσεις στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής, χωρίς όμως ο πολίτης να χάνει την επαφή με τα κέντρα αποφάσεων, να αισθάνεται αποξενωμένος και χειραγωγούμενος. Χρειαζόμαστε, τέλος, μια πιο ισχυρή Ευρώπη στο παγκόσμιο σύστημα. Σε ένα σύστημα που θα είναι όλο και περισσότερο να αναδεικνύει την πολυκεντρικότητά του».

Χρειαζόμαστε μια Ένωση πιο αποτελεσματική, ιδιαίτερα στις πολιτικές και στις αποφάσεις της που αγγίζουν τον πολίτη, π.χ. για την ανεργία, την εγκληματικότητα, τα προβλήματα που δημιουργούν τα μεταναστευτικά ρεύματα. Χρειαζόμαστε μια Ένωση που διπλά στους στόχους της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας επιδιώκει ισότητα ένα σύγχρονο κοινωνικό μοντέλο, άρση των ανισοτήτων, να πλησιάσουμε την πλήρη απασχόληση, ενίσχυση των μηχανισμών συνοχής και αλληλεγγύης. Χρειαζόμαστε μια Ένωση που να εμπνεύσει τη συνείδηση ότι όλοι μαζί σε υπερεθνικό επίπεδο μπορούμε να δώσουμε καλύτερες απαντήσεις στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής, χωρίς όμως ο πολίτης να χάνει την επαφή με τα κέντρα αποφάσεων, να αισθάνεται αποξενωμένος και χειραγωγούμενος. Χρειαζόμαστε, τέλος, μια πιο ισχυρή Ευρώπη στο παγκόσμιο σύστημα. Σε ένα σύστημα που θα είναι όλο και περισσότερο να αναδεικνύει την πολυκεντρικότητά του».

Η Ευρωπαϊκή Ένωση των 25 θα είναι μια άλλη πραγματικότητα από αυτήν που γνωρίσαμε στα πρώτα 50 χρόνια της ιστορίας της. Όπως ριζικά διαφορετική είναι και η πραγματικότητα της νέας εποχής που έχει ξεκινήσει».